

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน เอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ในบทนี้เสนอประเด็น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้การศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 86 โรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งแยกเป็นผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 226 คน และครู จำนวน 1,767 คน รวมทั้งหมดจำนวน 1,993 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง สำเร็จรูปของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียน 70 โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียน 140 คน และครู 182 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร โรงเรียนและครูทั้งหมด 322 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ปีการศึกษา 2554 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลแบบสอบถามโดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยมีข้อคำถามครอบคลุมพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การเจรจา การกระจายความเป็นธรรม และการใช้อำนาจ ที่เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีการสร้างเครื่องมือของ Likert ชนิด 5 ด้านเลือกโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำเรนเดรนที่ยกันเกณฑ์ที่ผู้ใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อ รายด้านและโดยรวม โดยใช้เกณฑ์แบ่งความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชุม ศรีสะคาด (2535, หน้า 100) ดังนี้

คะแนนมาตรฐาน 4.51-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนมาตรฐาน 3.51-4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับมาก

คะแนนมาตรฐาน 2.51-3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.51-1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาปรับปรุงให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการวิจัย

2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิกิร์ต (Likert Scale) และวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ของ บรรยาย เสียงเทียนชัย (2544, หน้า 121-122) เรื่อง ทักษะและวิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู เครื่องมือในงานวิจัยของ อรุณี ชอบพินาย (2546, หน้า 109-113) และเครื่องมือในงานวิจัยของ พลอยพิพิพ ตันตะเสี้ยร (2547, หน้า 82-92) เรื่อง ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือในการวิจัยของ จิรพงษ์ ศุภศรี (2552, หน้า 100-107) เรื่องทักษะการบริหารความขัดแย้ง ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต นำมาปรับปรุงและ พัฒนาให้ถูกต้องและครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ของภาษา และครอบคลุมตามคำนิยามศัพท์

4. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงซึ่งเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับชุดประสงค์ (IOC : Index of Item – Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.95

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมมีอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ เพื่อทดสอบความคิดเห็นกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งในโรงเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

7. หลักฐานทางสอบถามที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) (ล้วน สายยศ และลังคณา สายยศ. 2538, หน้า 215 – 217) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

8. นำแบบสอบถามที่ดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ขอหนังสือจากโครงการนักพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อธิบายการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ ทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหารและครู ผู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ ปีการศึกษา 2554 และสอดคล้องด้วยสภาพปัจจุบันของผู้วิจัย เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนผู้ทำการวิจัยภายใน 30 วัน

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบประเมินความคืบหน้าที่ดำเนินการ ผู้วิจัยจะติดตามโดย

4.1 ใช้โทรศัพท์ติดต่อโรงเรียนเพื่่องหาความร่วมมือให้ช่วยดำเนินการติดตาม

4.2 เดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองในกรณีแบบสอบถามสูญหายผู้วิจัยจะ มอบแบบสอบถามชุดใหม่ให้แล้วรอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ໄປติดตาม

5. รวมรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้รับแบบสอบถามคืน มาจำนวน 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบและคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด
2. นิยรำน้ำที่คัดเลือกมาต่อไปในกระบวนการนี้จะเป็นแบบสอบถามที่มีความถูกต้องและครบถ้วน
3. หากค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละค้าน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
4. หาค่าส่วนเกินของแบบสอบถามน้ำหนักน้ำเพื่อจะทราบการกระจายของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อของแบบสอบถาม
5. นำรีบยกเว้นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งอาชญาและประสาทการณ์ที่ทำงานในปัจจุบัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (สกุล ศึกษร. 2545, หน้า 143)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P = แทน ค่าร้อยละ
 f = แทน ความถี่ที่ต้องการไปลงที่ในร้อยละ
 n = แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (สกุล ศึกษร. 2545, หน้า 143) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } \bar{x} &= \text{แทน } \text{ค่าเฉลี่ยคะแนน} \\
 \sum x &= \text{แทน } \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม} \\
 n &= \text{แทน } \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}
 \end{aligned}$$

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ด้าน สายชีว และอังคณา สายชีว, 2538, หน้า 64) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{n(n-1)}}$$

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } S.D. &= \text{แทน } \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 X &= \text{แทน } \text{ระดับพฤติกรรมหรือค่าของจุดกึ่งกลางทั้งหมด} \\
 \bar{x} &= \text{แทน } \text{ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของ} \\
 &\quad \text{ผู้บริหาร} \\
 n &= \text{แทน } \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง} \\
 f &= \text{แทน } \text{ความถี่ของข้อมูลแต่ละชัน}
 \end{aligned}$$

2. สถิติสำหรับตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อหาความเชื่อมั่นใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) (ด้าน สายชีว และอังคณา สายชีว, 2538, หน้า 64)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } \alpha &= \text{แทน } \text{ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ} \\
 n &= \text{แทน } \text{จำนวนช่องในแบบสอบถาม} \\
 \sum s_i^2 &= \text{แทน } \text{ผลรวมของค่าคะแนนความเห็นไว้ในรายช่อง} \\
 s_t^2 &= \text{แทน } \text{คะแนนความเห็นไว้ในรายช่องของแบบสอบถามทั้งหมด}
 \end{aligned}$$

3. สอดคล้องกับการทดสอบ สมมุติฐาน (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

3.1 คำนวณค่า t-test แบบ Two Sample groups เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันระหว่างตัวแปรสองกลุ่มโดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ X_1, X_2 แทน ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2